

Referat af møde i Det Veterinærmedicinske Råd

Afholdt den 8. juni 2026

Deltagere:

Formand Hans Henrik Dietz - Københavns Universitet, udpeget af Det Veterinære Sundhedsråd
Håkan Vigre - Fødevareinstituttet, Danmarks Tekniske Universitet
Trine Christner Månsson – Landbrugets Veterinære Konsulent tjeneste, udpeget af Den Danske Dyrlægeforening
Ute Wolff Sönksen – Statens Serum Institut
Jens Peter Nielsen - Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
Helle Krogh Johansen – Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet
Nina Ank – Region Nordjylland, udpeget af Lægeforeningen
Katharina Vester – Styrelsen for fødevarer, landbrug og fiskeri
Niels Christian Kyvsgaard - Lægemiddelstyrelsen

Helene Rugbjerg, Anne-Mette Jensen, Hanne Christensen og Tina Nyssönen – Sekretariat for Det Veterinærmedicinske Råd, Styrelsen for fødevarer, landbrug og fiskeri

Afbud: Gideon Ertner – Sundhedsstyrelsen

Referenter:

Helene Rugbjerg, Anne-Mette Jensen

1. Velkomst

Styrelsen for fødevarer, landbrug og fiskeri (styrelsen) orienterede kort om ressortomlægninger efter regeringsdannelsen.

2. Status på antibiotikaforbrug til dyr

Styrelsen gav en kort status på antibiotikaforbruget til dyr i 2025 og til grise i første kvartal af 2026. Det totale antibiotikaforbrug på tværs af alle dyrearter viste en stigning på 1,1 pct. i 2025 i forhold til forbruget i 2024. Opgørelsen af antibiotikaforbruget for 2025 viste også, at forbruget til grise steg med 1,2 pct. i forhold til forbruget i 2018.

Opgørelsen af antibiotikaforbruget for 1. kvartal 2026 viste, at forbruget til grise faldt med 8,3 pct. i forhold til forbruget i 1.kvartal 2018. Ændringen af grænseværdierne i Gult kort-ordningen formodes dermed at have en positiv effekt på antibiotikaforbruget til grise. Det bør dog bemærkes, at opgørelsen baseres på antibiotikaforbruget i ét kvartal, og det kan derfor forventes, at reduktionsniveauet kan ændre sig i både op- og nedadgående retning over tid.

3. Status på husdyr-MRSA

Husdyr-MRSA-overvågningen i dyr nedlægges fra 2027, som en del af besparelserne i det statslige arbejdsprogram

Rådet drøftede, at der ikke er grund til at fortsætte med undersøgelse af grise, da prævalensen er kendt, stabilt høj, men bør overvejes fortsat for de dyrearter, hvor forekomsten er lav. Samtidig blev det nævnt af rådet, at det er erfaringen fra den hidtidige overvågning, at prævalensen ikke er steget til over 11 pct. i andre dyrearter end grise. Ved indlæggelse på hospital bliver patienter med kontakt til griseproduktion og mink screenet for MRSA, og der kan blive behov for opdateret viden om resistensudvikling for at justere dette fremadrettet. Overvågningen har støttet viden udveksling mellem sundhedsvæsenet og veterinærmyndighederne. Rådgivningstjenesten, som delfinansieres af styrelsen fortsætter sit arbejde. Det konkluderes, at den humane overvågning for husdyr-MRSA, bør følges fremadrettet, med henblik på en reaktion, hvis der ses en stigning.

4. Human diagnostik

Helle Krogh Johansen redegjorde for klinisk mikrobiologiske undersøgelser i de fem regioner, og herunder særligt på Rigshospitalet, hvor der arbejdes med diagnostik på humane prøver fra hospitalets afdelinger, infektionshygiejne, forskning og undervisning.

En positiv dyrkning kræver akut behandling. Der arbejdes også med hurtig diagnostik, som f.eks. Biofire filmarray PCR og helgenomsekventering. Point-of-care testing – hurtige og patientnære prøver – anvendes især i vagten, og der fokuseres især på prøver fra ursterile områder (områder, der er ”født” sterile).

MiBa (Den Danske Mikrobiologidatabase) har til formål at understøtte effektiv og optimal mikrobiologisk diagnostik, samtidig med at patienter kan se deres egne prøveresultater.

5. Landbrug & Fødevarers tanker om resistensovervågning

Landbrug & Fødevarer (L&F) redegjorde først for antibiotikaforbruget til grise i 2025 baseret på offentligt tilgængelige data fra VetStat. L&F opgør forbruget i DAPD, som viser et relativt fald i forbruget siden 2018. Der er endvidere et ønske om at kigge nærmere på den tredjedel af smågrisebesætninger og slagtegrisebesætninger, som forbruger mindst antibiotika, for at lære hvordan de lykkes med det. Fælles for disse besætninger er, at de er lidt mindre, men det er ikke hobbybrug.

Resistensudvikling i 2025 fra prøver indsendt til L&Fs laboratorium i Kjellerup viser et fald i følsomheden for *E. coli* siden 2022, men det ser ud som om, det er ved at have fundet et leje. Multiresistent *E. coli* viste en stigning fra 2022 til 2023, men der er set et fald i 2025, hvor der kun er fundet et isolat. Generelt ses uændret eller faldende følsomhed i forhold til 2024, og særligt følsomheden for amoxycillin i kombination med clavulansyre er faldende.

Derefter præsenterede L&F deres tanker om en ny model for overvågning af resistens i grise.

Der blev indledt med en henvisning til DANMAP, som har fire kilder til resistensdata: Zoonotiske bakterier, indikatorbakterier, veterinære patogener og humane prøver. Helgenomsekventering belyser omfanget af transmission mellem dyr og mennesker, og den har hidtil vist, at der ikke sker en stor overførsel. Overvågningsdata af veterinære patogener fra Kjellerup har den svaghed, at de ikke er repræsentative for grisepopulationen som helhed, da de ikke bygger på tilfældige stikprøver, men på indsendte prøver fra besætninger med problemer, som dyrlægen vurderer kræver resistensbestemmelse. Overvågningen består af MIC-bestemmelser og tolkningsværdier: ECOFF, men der mangler kliniske breakpoints.

L&F foreslår en aktiv overvågning af en stor andel af især smågrisebesætningerne, for eksempel i form af resistensovervågning af fæces og sokkeprøver. På længere sigt kan det overvejes, om overvågningen skal suppleres med helgenomsekventering.

Rådet drøftede, hvordan det kan være, at der ikke skal tages prøver, inden der behandles ved flokbehandling. Problematikken handler om, hvem der skal betale for diagnostikken. Forskningsprojekter viser tentativt, at der måske er 25 pct. af dyrene, som ikke behøver behandling, hvis man analyserer prøver først.

Valg af indikatorbakterier er EU reguleret, og rådet drøftede ligeledes, om *E. coli* og enterokokker er de bedste indikatorbakterier under danske forhold.

6. Plan for rådets arbejde

Punktet udgik på grund af tidsnød.

7. Vaccinepapir

Udkastet blev gennemgået. Efter sekretariatets opdatering rundsender formanden udkastet til medlemmerne igen til endelig kommentering.

8. Flokbehandling

Udkastet til anbefaling blev gennemgået. Det ønskes tydeliggjort, at der findes en del besætninger, som kan producere grise med et lavt antibiotikaforbrug. Kriterier for brug af metafylakse blev diskuteret. Der var endvidere diskussion om forudsætninger for opstart af behandlinger i grisebesætninger, og hvorvidt man kunne lade sig inspirere af håndtering af urinvejsinfektioner på plejehjem, hvor fokus på øget uddannelse af medarbejderne har medført faldende antibiotikaforbrug.

Sekretariatet og formanden bistået af Jens Peter Nielsen reviderer udkastet igen, og det drøftes igen på næste møde.

9. Nyt fra sekretariatet

Styrelsen har fået et katalog over 42 alternativer til antibiotika fra DK-VET, som styrelsen anmoder rådet om hjælp til at prioritere for så vidt angår effekt og mulighed for implementering.

10. Eventuelt

Det aftales, at næste møde er torsdag d. 8 oktober til fredag d. 9 oktober, og der indlægges et besøg i en grisebesætning på andendagen af programmet.